

PROGRAMACIÓN DOCENTE DE REPERTORIO LIED I
CONSERVATORIO SUPERIOR DE MÚSICA DE A CORUÑA
TÍTULO SUPERIOR DE MÚSICA (ENSINANZAS REGULADAS POLO DECRETO 163/2015, DO 29 DE OUTUBRO)

1. IDENTIFICACIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN										
DISCIPLINA: REPERTORIO LIED I										
ESPECIALIDADE	Interpretación				ITINERARIO		CANTO			
CARÁCTER	Obrigatoria				TIPO DE CLASE		INDIVIDUAL			
DEPARTAMENTO	CANTO				XEFE DE DPTO.		Lorenzo de los Santos Gago			
CURSOS	1º curso	2º curso	3º curso	4º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	Lorenzo de los Santos Gago			
CUADRIMESTRES	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase semanais:	1 hora
ECTS/CUAD.	1,5								Observacións:	
DOCENTES:	NOME E APELIDOS				EMAIL/TEL/WEB		TITORÍA			
	Aida Cruz Estévez Nuria Lorenzo López				aidacruz@edu.xunta.gal nurialorenzolopez@gmail.com		Xoves, de 14h. a 15h. Venres, de 10h. a 11h.			

2. DESCRITOR E COMPETENCIAS	
DESCRITOR:	Interpretación de obras diversas do xénero liederístico para voz e piano, adecuadas ás características vocais, coa correcta eficiencia técnica e adecuación ao xénero, época e autor/a.
COÑECEMENTOS PREVIOS:	Os requiridos na proba de acceso ao grao superior.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS:	A disciplina ten relación directa cos contidos de outras disciplinas específicas do itinerario, tales como o Canto e os Idiomas. Está tamén relacionada de maneira propedéutica cos contidos das disciplinas Música de cámara e Repertorio do século XX-XXI, ademais da relación coa Historia do Canto. A disciplina de Repertorio de Lied debe capacitar ao alumnado para unha interpretación de alto nivel no Lied, afondando no estilo e características propias do xénero.
COMPETENCIAS TRANSVERSAIS:	T1, T2, T4, T5, T6, T13, T17
COMPETENCIAS XERAIS:	X1, X3, X5, X11, X21, X24
COMPETENCIAS ESPECÍFICAS:	E11, E12, E14, E15, E16, E110
<i>*Ver a listaxe e descrición de competencias no Decreto 163/2015, do 29 de outubro</i>	

3. OBXECTIVOS	
DESCRICIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
Discernir os diferentes estilos musicais das diferentes épocas e autores.	T1, T2, T4, T6, T17, X5, X11, X17, X24, E16
Afondar en todos os aspectos técnicos e estilísticos de cada unha das obras a traballar.	T1, T2, T4, T5, T6, T17, X5, X11, X17, X24, E16
Desenvolver unha capacidade interpretativa que lle permita abordar o repertorio correspondente.	T1, T2, T5, T6, T13, T17,

	X1, X3, X5, X11, X17, X21, X24, E11, E12, E14, E15, E110
Controlar as características da propia voz: extensión, timbre, flexibilidade, cor, e poder utilizalas en todo tipo de calidades expresivas.	T1, T2, T6, T13, T17, X1, X3, X5, X11, X17, X21, X24, E11, E12, E14, E15
Desenvolver os recursos vocais que lle permitan aplicar os coñecementos de fonética e prosodia propios da lingua alemá e italiana.	T1, T2, T5, T6, T13, T17, X1, X3, X5, X11, X17, X21, X24, E11, E15
Contribuír á divulgación da música en lingua castelá, así como da música de compositores galegos e/ou realizadas con textos en lingua galega.	T1, T2, T5, T6, T13, T17, X1, X3, X5, X11, X17, X21, X24, E11, E12, E14, E15

4. CONTIDOS		
TEMAS	DESCRITOR DE SUBTEMAS	SESIÓNS
1- O repertorio do Lied. Estilos e características.	<p>Estudo e interpretación do repertorio de *Canción Española</p> <p>Estudo e interpretación do repertorio de *Lied alemán</p> <p>Estudo e interpretación do repertorio de *Canción de Cámara Italiana</p> <p><i>O repertorio individual a estudar será escollido polo/a profesor/a, en función das características vocais de cada alumno/a.</i></p> <p><i>Se as capacidades do alumno o permiten, poderase traballar tamén repertorio de canción noutros idiomas.</i></p> <p><i>Dentro do estudo e interpretación de canción española, ademais de obras escritas en lingua castelá, dedicaráselle atención especial á promoción e divulgación de música de autores galegos, ou de autores con obras escritas en lingua galega.</i></p>	12
2- A interpretación estilística diferenciada en función do estilo e autor	<p>-Coñecemento do repertorio liederístico: tipos de Lied, características, estilo.</p> <p>-Contexto histórico-estilístico do repertorio.</p> <p>-Traballo de destrezas e conceptos tales como a memoria musical, elementos formais, liña melódica.</p>	1*
3- A interpretación. Desenvolvemento da capacidade expresiva e creativa en relación coa interpretación musical.	<p>-Tratamento vocal específico.</p> <p>-Desenvolvemento das propios recursos técnico-vocais ao servizo dun repertorio cunhas características concretas e específicas.</p> <p>-Hábito da interpretación do repertorio de memoria.</p>	1*
4- A lingüística e fonética. Aplicación das particularidades lingüísticas e fonéticas das obras a interpretar.	<p>-Análise do texto, obra e autor.</p> <p>-Tradución do texto e comprensión aplicada ao carácter do Lied.</p> <p>-Articulación correcta, dicción e prosodia do texto.</p> <p>-Expresividade da peza en relación co texto.</p>	1*
5- Metodoloxía de traballo autónomo	<p>-Actividades para o estudo individual do alumno:</p> <p>Análise do repertorio, lectura musical das obras, dominio técnico individual en aplicación ao repertorio, propostas de dinámicas, expresividade e carácter</p>	1*

	das obras, etc. Traballo do repertorio para a súa interpretación de memoria. Preparación para a interpretación en público.	
*Os contidos 2 ao 5 reflíctense temporalizados nunha sesión, aínda que, polo seu carácter transversal, na práctica serán traballados ao longo de tódalas sesión.		16
TOTAL SESIÓN:		

5. PLANIFICACIÓN DOCENTE E METODOLOXÍA

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Actividades introdutorias (Saúdo inicial; posta en común dos coñecementos que posúen os alumnos/as ao comezo do curso, e exposición das expectativas que teñen cara ao cuadrimestre que comeza).	1		1
Exposición maxistral (Contextualización das obras escollidas para o seu repertorio e puntualizacións técnicas das mesmas.)	1		1
Exposición práctico-teórica (Exposición do traballo do alumno/a na aula)	2		2
Práctica individual (Tempo de estudo individual do alumno, que dedicará á práctica do repertorio na clase ou na casa)	9	17	26
Lectura guiada e comentario de fontes (preparación durante a clase do traballo encomendado para a seguinte sesión. Supervisión da información teórica aportada polo alumno/a con respecto á práctica vocal, estilo das obras que deberá interpretar, fonética...)	2		2
Pescuda de información (tempo de pescuda de información adicional ao traballo da aula proposto).		10	10
Titorías (atención particular ao alumno/a)		1	1
Actividades de avaliación:			
- Audición pública do repertorio traballado durante as clases	1		1
- Revisión de probas		1	1
TOTAL HORAS:			45

6. AVALIACIÓN

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
6.1. CONVOCATORIA ORDINARIA			
6.1.1 AVALIACIÓN ORDINARIA (CON AVALIACIÓN CONTINUA)			
-Seguimento do rendemento do alumno (Caderno do Profesor) O programa do curso consistirá no estudo e interpretación dun mínimo dun ciclo ou 3 Lieder e 1 canción italiana *Tendo en conta as características vocais do alumnado e o nivel deste, este repertorio é susceptible a cambios.	1) Asistir ás clases con regularidade e puntualidade. 2) Amosar unha actitude positiva e interese pola disciplina. 3) Demostrar capacidade de resposta na asimilación dos diferentes conceptos técnicos, estilísticos e musicais que se traballarán nas sucesivas clases. 4) Realizar eficaz e puntualmente os traballos individuais de lectura musical e tradución do texto de cada Lied a interpretar. 5) Demostrar un control correcto da columna do aire, así como da respiración costo-diafragmática abdominal e ser quen de cantar cunha correcta afinación na interpretación do repertorio.	Todas	40%

	6) Interpretar de xeito coherente co estilo e a estética das diferentes pezas que se traballen.		
-Audicións-exames de aula.	<p>1) Amosar una correcta emisión e control da voz, cun bo uso da respiración e columna de aire que permitan un canto <i>legato</i>.</p> <p>2) Ser quen de cantar cunha correcta afinación.</p> <p>3) Utilizar a pronunciación correcta do texto, a través dunha axeitada articulación.</p> <p>4) Ser quen de interpretar o Lied co carácter axeitado ao texto.</p> <p>5) Demostrar o control do tempo no Lied.</p> <p>6) Amosar un equilibrio na dinámica en relación co piano.</p> <p>7) Aplicar os coñecementos estilísticos e estéticos a cada época dos <i>Lieder</i> a interpretar.</p> <p>8) Demostrar o rigor no traballo camerístico co pianista.</p> <p>9) Ser quen de interpretar o repertorio con soltura e seguridade na presenza escénica.</p> <p>10) Ser quen de interpretar o repertorio de memoria</p>	Todas	30%
-Audición pública, organizada polo departamento	<p>1) Amosar una correcta emisión e control da voz, cun bo uso da respiración e columna de aire que permitan un canto <i>legato</i>.</p> <p>2) Ser quen de cantar cunha correcta afinación.</p> <p>3) Utilizar a pronunciación correcta do texto, a través dunha axeitada articulación.</p> <p>4) Ser quen de interpretar o Lied co carácter axeitado ao texto.</p> <p>5) Demostrar o control do tempo no Lied.</p> <p>6) Amosar un equilibrio na dinámica en relación co piano.</p> <p>7) Aplicar os coñecementos estilísticos e estéticos a cada época dos <i>Lieder</i> a interpretar.</p> <p>8) Demostrar o rigor no traballo camerístico co pianista.</p> <p>9) Ser quen de interpretar o repertorio con soltura e seguridade na presenza escénica.</p> <p>10) Ser quen de interpretar o repertorio de memoria</p>	Todas	30%
6.1.2. AVALIACIÓN ORDINARIA (ADIANTO DE CONVOCATORIA-EXAME DECEMBRO)			
-Exame final, audición. Interpretación dun mínimo de 3 <i>Lieder</i> e 1 canción italiana	<p>1) Amosar una correcta emisión e control da voz, cun bo uso da respiración e columna de aire que permitan un canto <i>legato</i>.</p> <p>2) Ser quen de cantar cunha correcta afinación.</p> <p>3) Utilizar a pronunciación correcta do texto, a través dunha axeitada articulación.</p> <p>4) Ser quen de interpretar o Lied co carácter axeitado ao texto.</p> <p>5) Demostrar o control do tempo no Lied.</p> <p>6) Amosar un equilibrio na dinámica en relación co piano.</p> <p>7) Aplicar os coñecementos estilísticos e estéticos a cada época dos <i>Lieder</i> a interpretar.</p>	Todas	100%

	<p>8) Demostrar o rigor no traballo camerístico co pianista.</p> <p>9) Ser quen de interpretar o repertorio con soltura e seguridade na presenza escénica.</p> <p>10) Ser quen de interpretar o repertorio de memoria</p>		
<p>6.1.3. AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*PERDA AVALIACIÓN CONTINUA) <i>*(Alumnos que superen as 3 faltas por Cuadrimestre, segundo o Protocolo aprobado polo Consello Escolar)</i></p>			
<p>-Exame final, audición. Interpretación dun mínimo de 3 Lieder e 1 canción italiana</p>	<p>1) Amosar una correcta emisión e control da voz, cun bo uso da respiración e columna de aire que permitan un canto legato.</p> <p>2) Ser quen de cantar cunha correcta afinación.</p> <p>3) Utilizar a pronunciación correcta do texto, a través dunha axeitada articulación.</p> <p>4) Ser quen de interpretar o Lied co carácter axeitado ao texto.</p> <p>5) Demostrar o control do tempo no Lied.</p> <p>6) Amosar un equilibrio na dinámica en relación co piano.</p> <p>7) Aplicar os coñecementos estilísticos e estéticos a cada época dos lieder a interpretar.</p> <p>8) Demostrar o rigor no traballo camerístico co pianista.</p> <p>9) Ser quen de interpretar o repertorio con soltura e seguridade na presenza escénica.</p> <p>10) Ser quen de interpretar o repertorio de memoria</p>	Todas	100%
<p>6.2. CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA</p>			
<p>-Exame final, audición. Interpretación dun mínimo de 3 Lieder e 1 canción italiana</p>	<p>1) Amosar una correcta emisión e control da voz, cun bo uso da respiración e columna de aire que permitan un canto legato.</p> <p>2) Ser quen de cantar cunha correcta afinación.</p> <p>3) Utilizar a pronunciación correcta do texto, a través dunha axeitada articulación.</p> <p>4) Ser quen de interpretar o lied co carácter axeitado ao texto.</p> <p>5) Demostrar o control do tempo no Lied.</p> <p>6) Amosar un equilibrio na dinámica en relación co piano.</p> <p>7) Aplicar os coñecementos estilísticos e estéticos a cada época dos Lieder a interpretar.</p> <p>8) Demostrar o rigor no traballo camerístico co pianista.</p> <p>9) Ser quen de interpretar o repertorio con soltura e seguridade na presenza escénica.</p> <p>10) Ser quen de interpretar o repertorio de memoria</p>	Todas	100%

Para a poder optar á Matricula de Honra, o alumnado deberá obter cunha cualificación de sobresáinte na disciplina. O/a profesor/a da do/a alumno/a comunicará ao departamento ao do final da semana dos exames. Os/as alumnos/as deberán realizar unha proba deseñada polo departamento a tal fin, cunha convocatoria específica para o mesmo, e que non excederá na súa totalidade dos 30 minutos de duración.

7. ALUMNADO CON NECESIDADES EDUCATIVAS ESPECIAIS

DESCRICIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
<p>Deberanse cumprir as disposicións vixentes no marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social.</p> <p>Asemade terase en conta a ORDE do 8 de setembro de 2021 pola que se desenvolve o Decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia en que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación.</p>	<p>Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.</p>

8. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E DOCUMENTOS

BIBLIOGRAFÍA	<p>Fischer-Dieskau, Dietrich: Los Lieder de Schubert. Alianza Musica. 1989.</p> <p>Hallmark, Rufus, ed.: German Lieder in the Nineteenth Century. New York: Schirmer, 1996.</p> <p>Parsons, James, ed.: The Cambridge Companion to the Lied. Cambridge: Cambridge University Press, 2004.</p> <p>François-Sappey, B. et Cantagrel, G.: Guide de la mélodie et du lied. Fayard. Paris. 1994.</p> <p><u>Bilingües:</u></p> <p>Viloria, Judith G.: El Lied Clásico: Haydn, Mozart y Beethoven. Ed. Hyperion (Poesía). Madrid. 2003.</p> <p>Pérez Cárceles, Fernando: Los Lieder de Schubert (I,II,III). Ed. Hyperion (Poesía). Madrid. 2005.</p> <p>Pérez Cárceles, Fernando: Los Lieder de Schumann (I,II). Ed. Hyperion (Poesía). Madrid. 2010.</p>
MATERIAIS	<p>Lied alemán: obras de Mozart, Beethoven, Schubert, Schumann, Wolf, Mendelssohn, Brahms, Mahler, Strauss, etc.</p> <p>Canción de Cámara italiana: Composicións de Cámara e Arias Antigas de Vivaldi, Rossini, Bellini, Donizetti, Verdi, Puccini, etc</p> <p>Mélodie francesa: Cancións de Cámara de Fauré, Debussy, Massenet, Gounod, Satie, Hahn, Chabrier, Franck, Saint-Saëns, etc.</p> <p>Art Song inglesa, de autores como Haydn, Purcell, Stanford, Britten, Vaughan Williams, Warlock, Quilter, Finzi, etc.</p> <p>Canción Española: Cancións de Falla, Granados, Turina, Albéniz, Toldrá, Obradors, Montsalvatge, etc</p>
LINKS	<p>Partituras de Música de dominio público: www.imslp.org, onde pódese atopar material de obras en formato pdf.</p> <p>Catálogo de obras: www.sheetmusicarchive.net con partituras en pdf</p> <p>Gravacións de todos los Lieder de Franz Schubert (en progreso): http://www.das-lied.org/index.php?option=com_content&view=category&id=34&Itemid=28&lang=es</p> <p>Colección de Lieder en inglés, alemán y francés: http://www.dlib.indiana.edu/variations/scores/song.html</p> <p>Textos usados en composicións de Lieder (páxina en inglés)</p> <p>http://www.recmusic.org/lieder</p>